

Medlemmer og medarbeidere ved fontenehuset i Trondheim; Erica, Hege, Kristine og Stian.

TV-AKSJONEN 2022

SAMFUNNSLØFT FOR PSYKISK HELSE

VÅR APPELL • MØRKE SINN OG RØDE TALL
HVORFOR FONTENEHUS? • ARBEIDSRETTET REHABILITERING GIR HÅP OG RESULTATER
SLIK REALISERER VI SAMFUNNSLØFT FOR PSYKISK HELSE

VÅR APPELL

[Hele 23 prosent av alt sykefravær i Norge](#) skyldes psykiske helseproblemer, og tendensen er økende. Hjelpetelefonene til Mental Helse og Kirkens SOS melder om et enormt trykk. Mental Helse rapporterer at selvmords-tematikken blant innringerne har økt med hele 85 %, mens Kirkens SOS melder om en dobling av samtaler om selvmord hittil i 2021.

«Arbeidsledighet øker risikoen for angst, depresjon og rusproblemer. Norske studier har vist økning i uttak av antidepressiva og andre psykofarmaka i forbindelse med nye tilfeller av arbeidsledighet. Psykiske helsevansker er mer utbredt blant arbeidsledige enn i resten av befolkningen.» Det sa Fagdirektør i Folkehelseinstituttet Simon Nygaard Øverland til Psykologtidsskriftet 3. mai 2020.

Covid-19 har sendt landet inn i en sammensatt krise vi aldri har sett maken til. På den ene siden en sysselsettingskrise som følge av nødvendige smittevernstiltak. På den andre siden en psykisk helsekrise knyttet til isolasjon, ensomhet og stor framtidsuro. To situasjoner som henger tett sammen og forsterker hverandre negativt. Den neste sykdomsbølgen vil ikke handle om Covid-19, men trolig om psykisk helse som følge av pandemien.

Nå haster det

Vi må handle raskt, og klokt. Det er viktigere enn noen gang med et samfunnsløft for psykisk helse. Vi må gi hjelp som vi vet fungerer, og sikre at denne hjelpen når flest mulig. Viktigst av alt er løsninger som virker for de unge som står i fare for å falle utenfor skole- og arbeidsliv. At antallet uføretrygdete i 20-årene er doblet siden 2014, og at 23 % av sykefravær i fjor skyldes psykiske lidelser er svært bekymringsfullt.

Denne problematikken har fontenehusene 25 års erfaring med. Vår utfordring er ikke om vi *kan* hjelpe, men hvordan vi kan hjelpe *flere*. Hvis fontenehusene blir et landsdekkende tilbud, vil tusenvis av mennesker og pårørende få hjelp. Mennesker som trolig ville slitt i både Nav- og helsekø, med et liv på utsiden av felleskapet.

Det handler om deg og meg

Det er menneskeskjebner dette handler om. Både de som står i utenforskap, og deres pårørende. Bak tallene finner vi sønner og døtre. Vi finner mammaer og pappaer. Det kan være din venn eller min kollega som gjemmer seg bak gardinene og ikke får livet inn på sporet igjen. Med TV-aksjonens hjelp kan vi hente mange av dem ut av statistikken, og tilbake til et sted der de ikke bare er tall, men mennesker med navn og tro på fremtiden.

TV-aksjonen 2022 kan bli et historisk løft for psykisk helse, skole- og arbeidsinkludering. Den vil øke kunnskapen om hvordan vi best støtter mennesker med psykiske utfordringer til å finne sin plass i skole og arbeidsliv. Aksjonsmidlene vil bidra konkret til å lirke folk ut av passivitet og inn som virksomme medborgere i felleskapet Norge.

«Dere bidrar til at samfunnet rundt ser med nye øyne på mennesker med psykiske helseutfordringer. Dere tilbyr et samlingssted og et sosialt fellesskap med struktur og hverdagslige rutiner. Det er helt uvurderlig. Behovet for slike tilbud er særlig tydelig under pandemien, hvor vi alle er mer sårbare for ensomhet og isolasjon. Derfor er jeg glad for å høre at dere har funnet nye løsninger for virtuelle fellesskap, med nettlunsjer og andre aktiviteter.»

— Statsminister Erna Solberg til fontenehusenes 20års-jubileum i 2020.

MØRKE SINN OG RØDE TALL

Utgiftene til uføretrygd [anslås til 100,7 milliarder kroner i 2020](#). Dette er en økning på 7,7 milliarder kroner fra året før. Dessverre er det i tillegg slik at de som faller ut av arbeidslivet har svært vanskelig for å komme seg tilbake igjen. For å hindre denne utviklingen er det tydelig at folk trenger raskere tilgang på psykisk helsehjelp.

- [43% av mottakere av arbeidsavklaringspenger](#) har en psykisk diagnose (Nav 2021)
- [36% av alle uføre](#) er i diagnosegruppe psykiske lidelser (Navs ferskeste tall, 2016)
- [23% av sykefravær](#) skyldes psykiske lidelser (Nav 2021)

Psykiske problemer er en gjenganger i hele spekteret av samfunnsproblemer: Frafall i skolen, unge uføre, langvarig arbeidsledighet, barnefattigdom, integreringsproblemer for nyankomne nordmenn, kriminalitet og ruslidelser for å nevne noe. I tillegg til de personlige lidelsene er samfunnsøkonomien svært tynget. Konsekvensen er vedvarende utenforskap som koster velferdsstaten enorme summer.

De pårørendes belastninger

Foreldre til en med for eksempel depresjon og angstlidelser, sliter ofte med konsentrasjonen på jobb, sover dårlig og bekymrer seg for søsken som må leve midt i krisen. Forsker ved Aarhus Universitet, Nanja Holland Hansen har funn som viser at opp mot 50 prosent av pårørende selv blir syke. [Folkehelseinstituttets beregninger](#) tilsier at hver person i gjennomsnitt har 10 pårørende. Pårørendedimensjonen kan med andre ord ikke oversees om vi vil tegne et realistisk bilde av konsekvensene knyttet til psykiske lidelser.

HVORFOR FONTENEHUS?

Ni av ti aktive medlemmer på norske fontenehus rapporterer om bedre helse, og nesten halvparten av medlemmer som årlig svarer på en av fontenehusenes spørreundersøkelser er i jobb, praksis eller studier.

Ingen kalles klient eller bruker her, men medlemmer. Fontenehusene er arbeidsfelleskap for mennesker med psykiske helseproblemer. Alle er velkomne, og det trengs ingen henvisning. Tilbudet er gratis, livssynsnytralt og politisk uavhengig. Medarbeidere og medlemmer jobber side om side, og deltar jevnbyrdig i alle møter og beslutninger som handler om drift av fontenehuset. Prinsippene om frillivig deltakelse og innsats etter arbeidsevne er grunnsteinen i fontenehusmodellen.

«Fontenehuset fikk meg ut av isolasjon og inn i arbeid.» Fastlegen anbefalte Einar uføretrygd, men så fant han veien til fontenehuset. Nå har han utdanning, fast jobb og planer for framtiden.

Vi arbeider for bedre psykisk helse i dobbel forstand. For det første er deltakelsen i arbeidet på fontenehuset selve metoden for å øke medlemmenes livskvalitet. For det andre arbeider fontenehusene for å gjøre mennesker som sliter psykisk i stand til å komme seg inn i det ordinære arbeidslivet eller i studier. I våre årlige medlemsundersøkelser rapporterer de medlemmene som var aktive i 2020 at:

- 58 % har redusert behov for innleggelse
- 47 % er i jobb, praksis eller studier
- 57 % har fått større tro på egne muligheter i arbeidslivet
- 91 % opplever bedring av egen helse

Fontenehus erstatter ikke behandling, men når medlemmene rapporterer om bedre helse (91%) og redusert behov for innleggelser (58%), er det verdt å merke seg at kostandene for å drifte et fontenehus beløper seg til ca 50.000 kr per medlem i året. Til sammenligning er dette beløpet nok til å dekke 2,5 døgn med akutt

psykiatrisk behandling (Folkehelseinstituttet 2019). Vi tør å si at vi er et rimelig hjelpetilbud som hjelper mange uten å bruke store ressurser.

Det unike med fontenehusmodellen

Fontenehusenes kjerne er den strukturerte arbeidsdagen. På to daglige arbeidsmøter føres alt av driftsoppgaver opp på store tavler, og fordeles på frivillig basis. Noen går inn i den arbeidsrettede strukturen umiddelbart, mens andre bruker lengre tid. Det er det rom for i fontenehusmodellen.

«Vi trenger fontenehus i Norge fordi hjelpeapparatet er altfor oppsplittet. Det er få som har et sted å gå når de formelt er regnet som ferdig behandlet. Det er dette tomrommet mellom behandling og arbeid eller studier fontenehus fyller, og det gjøres på en fantastisk god, varm og inkluderende måte.»

— Marianne Borgen (SV), Ordfører Oslo Kommune.

Fontenehusmodellen bidrar både til å forbedre jobbmulighetene for medlemmene som trenger det, og hever livskvaliteten for de som ikke er klare for å komme ut i jobb. Vi erfarer at nettopp det å romme mennesker i ulike livssituasjoner under samme tak er noe av det unike ved fontenehuset. Denne sameksistensen er konstruktiv for begge gruppene, hvor noen blir motivert av andres fremgang, mens andre nyttiggjør seg av god likepersonsstøtte.

Fontenehusene bygger også broer i et fragmentert helse- og velferdssystem. Vi gjør det enklere for medlemmer å håndtere de ulike krav og livsutfordringer de må forholde seg til. Det kan være en stor påkjenning å forholde seg til for eksempel Nav og helsetjenestene når man er i en sårbar livsfase. Særlig hvis man samtidig har uavklarte boforhold og et begrenset sosialt nettverk.

På fontenehusene blir tiden din verdifull for andre, og du får brukt deg selv til noe meningsfullt. Vi vet at mennesker i langvarig utenforskap kan trenge tid og anerkjennende tålmodighet for å få mot og styrke til å gå videre i livet. Samarbeid om arbeidsoppgavene utvikler tillitsfulle relasjoner og dyrebar sosial erfaring for mennesker som har lett for å isolere seg.

«Relasjonsnettverket med tilhørende individuelle løp er en vesentlig del av suksessfaktoren for fontenehusene. De ser hele mennesket og bygger opp undermotivasjon og mestring. En skal aldri undervurdere relasjonens betydning.»

— Katarina Gulin, Navleder i Moss kommune.

Fontenehusene står så godt som alene om å systematisk tilby et arbeidsrettet fellesskap bygd på likeverdighet mellom medlem og medarbeider. Vår måte å se mennesker på og det at tilbudet ikke begrenser seg i tid, gjør oss til et effektivt supplement til Nav, skole og helsevesen. Fontenehus er ikke bare et tilbud en time eller to i uka. Vi er åpne 8 timer, 5 dager i uka. Vi har også et fritidsprogram som tilbyr fellesskap utenom arbeidstid, i helger og på store høytidsdager som juleaften, nyttårsaften og 17. mai. Med systematisk «reach-out» blir alle medlemmer kontaktet – så fremt de selv har gitt tillatelse til dette - om de uteblir fra huset over en viss periode. Dette gir trygget for medlemmene og sikrer at de alltid føler seg sett og inkludert.

Overgangsarbeid — vårt unike verktøy for arbeidsrettet rehabilitering

Overgangsarbeid er lønnende deltidsstillinger i det ordinære arbeidslivet, der arbeidsgiver betaler tarifflønn. Et medlem har stillingen i 6 til 9 måneder, før den går videre til et annet medlem. Stillingene er tydelig beskrevet og lette å sette seg inn i. Det enkelte fontenehus står for oppfølging av både medlemmet og arbeidsgiveren, og garanterer vikar om medlemmet i overgangsarbeid ikke kan møte.

For mange er overgangsarbeid første skritt på veien ut i arbeid. Det er et effektivt verktøy som særlig er nyttig for medlemmer som skal prøve seg i jobb etter lang tid utenfor arbeidslivet, også uføretrygdete. Arbeidserfaringen bidrar til å tette hull i CV-en og gir ferske referanser, en klar fordel når en senere skal søke en ordinær jobb.

«Det å ansette et medlem fra fontenehuset har vi opplevd veldig positivt. Vi fikk et medlem som var motivert, og passet veldig godt inn i vårt arbeidsmiljø, så det har bare vært en glede.»

— Rune Kjølstad, Næringsforeningen Drammen

«Hadde noen sagt da jeg kom inn på fontenehuset at jeg kom til å havne i fast jobb igjen, så hadde jeg ikke trodd på det. Men det er muligheter! Det går an!» Psykiske problemer holdt Marit borte fra yrkeslivet i 12 år. Med hjelp fra fontenehuset fikk hun et overgangsarbeid, og til slutt fast jobb som det hun er utdannet som: Apotektekniker.

Sosial bærekraft framfor alt

Samfunnet er ufullstendig så lenge det bærer på store mengder uforløst arbeidskraft. Fontenehusene jobber aktivt for å endre dette. Følgende av FNs bærekraftsmål er sammenfallende med fontenehusenes virksomhet:

- (3) Medlemmene rapporterer om økt livskvalitet og redusert behov for helsehjelp.
- (4) Vi støtter våre medlemmer systematisk ut i studier og arbeid.
- (8) Vi jobber for å sikre like muligheter og bedre levekår for våre medlemmer.
- (10) Fontenehusene bidrar til å gi mennesker utenfor samfunnslivet, en billett som gir varig inngang til felleskapet. Alle vinner på å minke forskjellene!
- (12) I vår drift er det gode rutiner for å holde virksomhetens klimaavtrykk så lite som mulig.
- (17) Vi samarbeider aktivt med offentlige og private aktører, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, for å bistå medlemmers unike livssituasjon, behov og ønsker.

ARBEIDSRETTET REHABILITERING GIR HÅP OG RESULTATER

Vi mener at det offentlige løser sitt oppdrag best når det spiller på lag med hjelpetilbud som kan jobbe på tvers av sektorer og utenom offentlige virksomheters rammer. Fontenehusene er organisert som stiftelser eller ideelle aksjeselskaper. Eventuelle overskudd disponeres fullt ut i driften av husene. Denne organisasjonsformen lar oss samarbeide med både det private og det offentlige, og vi har derfor knyttet oss til et bredt utvalg samarbeidspartnere:

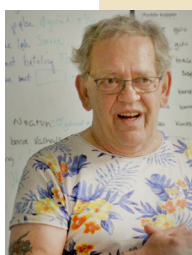
- Malakoff Videregående Skole samarbeider med Fontenehuset Rygge om å hjelpe elever som sliter med oppmøte grunnet psykiske utfordringer. Om eleven møter opp på fontenehuset for tilpasset undervisning, slipper hen fravær. Våren 2021 tar Mental Helse Ungdom lærdom fra dette samarbeidet, og videreutvikler konseptet sammen med Fontenehuset Oslo Øst.
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) innvilget fontenehusene i Asker og Rygge midler til et prosjekt med mål om å nå ut til nyankomne flyktninger, slik at de finner og kan nyttiggjøre seg av sitt lokale fontenehus der det er mulig. Blant andre Fontenehuset Ullensaker er nå med på videreutvikling av dette prosjektet.
- Fontenehuset Rygge samarbeider med Friomsorgen både i Østfold og Akershus. Deltakerne melder om at støtten herfra gir en mer aktiv rehabilitering, og verdsettes høyt.
- [Helsesista](#) frontet oss i vår hittil største kampanje: Fontenehuset, en psykt bra arbeidsplass. Sammen med medlemmer og ansatte bidro hun sterkt, og vi oppnådde svært god respons og visningstall: 380000 unike seere på Facebook/Instagram og 53000 på YouTube.
- I Gjøvik ble fontenehuset opprettet som et ideelt aksjeselskap av Norske kvinners Sanitetsforening. De så at dette var et virkningsfullt tilbud for nyutskrevne fra distriktpsikiatrisk senter, og etablerte fontenehus selv, heller enn å vente på kommunen.
- Bedrifter over hele landet rapporterer om vellykkede samarbeid og ansettelser av fontenehus-medlemmer, både i ordinært arbeid og overgangsarbeid.

«Endelig klarer jeg å lære ting!»

Birte hadde falt ut av skolesystemet og gitt opp skolegangen, men på fontenehuset endte hun med å etterspørre mer matteundervisning enn hun først var tiltenkt.

I [en kronikk i Dagens Næringsliv](#) i fjor påpekte professor i samfunnsøkonomi, Mari Rege, viktigheten av konstruktive felleskap på veien inn i arbeidslivet: «Slipp til private aktører som vil hjelpe ungdom som står utenfor arbeid. Når ny kunnskap og innovasjon er viktig i tjenesteproduksjonen, må det offentlige vurdere å utnytte innovasjonskraften blant private aktører.» Budskapet hennes tiltalte oss, og etter et Teamsmøte med henne ble vi invitert inn i det regjeringsnedsatte ekspertpanelet: [Norge mot 2025](#).

«Uten fontenehuset hadde jeg vært død i dag.» Frank er et arbeidsjern med en lang yrkeskarriere bak seg. Som pensjonist holder han seg aktiv som medlem på Fontenehuset Rygge. De mange unge han er mentor for på huset syns det er vanskelig å forestille seg at klippen Frank har skrevet sitt eget selvmordsbrev to ganger.

Derfor heier myndigheter, næringsliv og lokalbefolkning på oss

Fontenehusene er ikke anekdotiske, lokale solskinnshistorier. Vi er del av et internasjonalt nettverk bestående av 300 fontenehus, fordelt på 33 land og alle kontinenter. Å være et fullverdig fontenehus krever akkreditering av Clubhouse International, fontenehusenes globale overbygning. Dette for å sikre at de 37 internasjonale standardene følges.

Standardene er bygget på menneskerettighetene. De styrker samholdet, hegger om den arbeidsrettede dagen og sørger for at likeverdet mellom medlemmer og ansatte legges til grunn for virksomheten. Clubhouse International mottok i 2014 Hilton Humanitarian Prize for arbeidet med å bedre helsen for mennesker med psykiske helseproblemer. Selv om det er stas med høyhengende priser, er det det daglige arbeidet med mennesker som gjør at vi heies frem av våre støttespillere:

«Det er viktig for oss å gi mennesker ny sjanse. Det er også viktig at overgangsarbeidet blir fulgt opp av fontenehuset, slik det gjøres i dag. Det har fungert veldig godt.»

— Espen Eriksen, Kiwi Norge

- Vi bidrar til å flytte folk fra utgiftsposter til skatteyttere i samfunnet.
- Vi hjelper ungdom å gjennomføre videregående opplæring. For hver elev som kommer i jobb i stedet for å leve et langt liv som uføretrygdet, spares samfunnet for 12-14 millioner kroner i reduserte trygdeutgifter, gir økte skatte-inntekter, og styrker neste generasjon. (Folkehelseinstituttet, 2019)
- Vi representerer frivillighet i storskala
 - Våre 4000 medlemmer heier på hverandre og deres arbeid for egen bedring.
 - I styrene sitter folk med bred kompetanse og stort nedslagsfelt i norsk samfunns- og næringsliv: Mennesker med betydelig innflytelse gjennom sentrale stillinger og verv i næringsliv, helsevesen, politikk, skole, universiteter, og interesseorganisasjoner som Rådet for Psykisk helse, for å nevne noen.
- Fontenehusenes hjemkommuner er svært fornøyde med tilbudet, og vi har solid forankring i lokalsamfunnene.
- Nav spiller på lag med oss stadig flere steder. Foreløpig er tre fontenehus leverandør av Navtiltaket AFT, arbeidsforberedende trening.
- Helsedepartementet har økt bevilgningene til fontenehusene fra 5 millioner i 2012 til 60 millioner i 2021 etter hvert som vi har vokst og vist effekt av tilbudet.
- Vi har god bredde i samarbeidspartnere og økonomiske støttespillere. Alt fra politiske nøkkelpersoner, private givere og lokale bedrifter som sponser fontenehusene med varer og tjenester.

Fontenehusene motiveres av å motvirke passivrollene som dessverre ofte blir fremtredende når en person er psykisk syk. Slike passivroller er både sykdomsforlengende og sykdomsforsterkende. De menneskelige og økonomiske konsekvensene av utenforskap blir dermed unødvendig store. Ingen er kun arbeidstakere, like lite som de kun er pasienter. Vi er hele mennesker med en fremtid, uansett hvordan fortiden ser ut.

Fontenehusenes suksess vurderes utfra antallet mennesker vi får inn i verdige, virksomme liv. Enten det dreier seg om ordinært arbeid og studier, eller drift av fontenehusene.

«Da jeg kom inn døra ble jeg sjokkert, hvor var de syke menneskene?»

På fontenehuset fant Aina flere som seg selv. Folk med bagasje, men som fokuserte på det friske i seg, og hva de kunne få til.

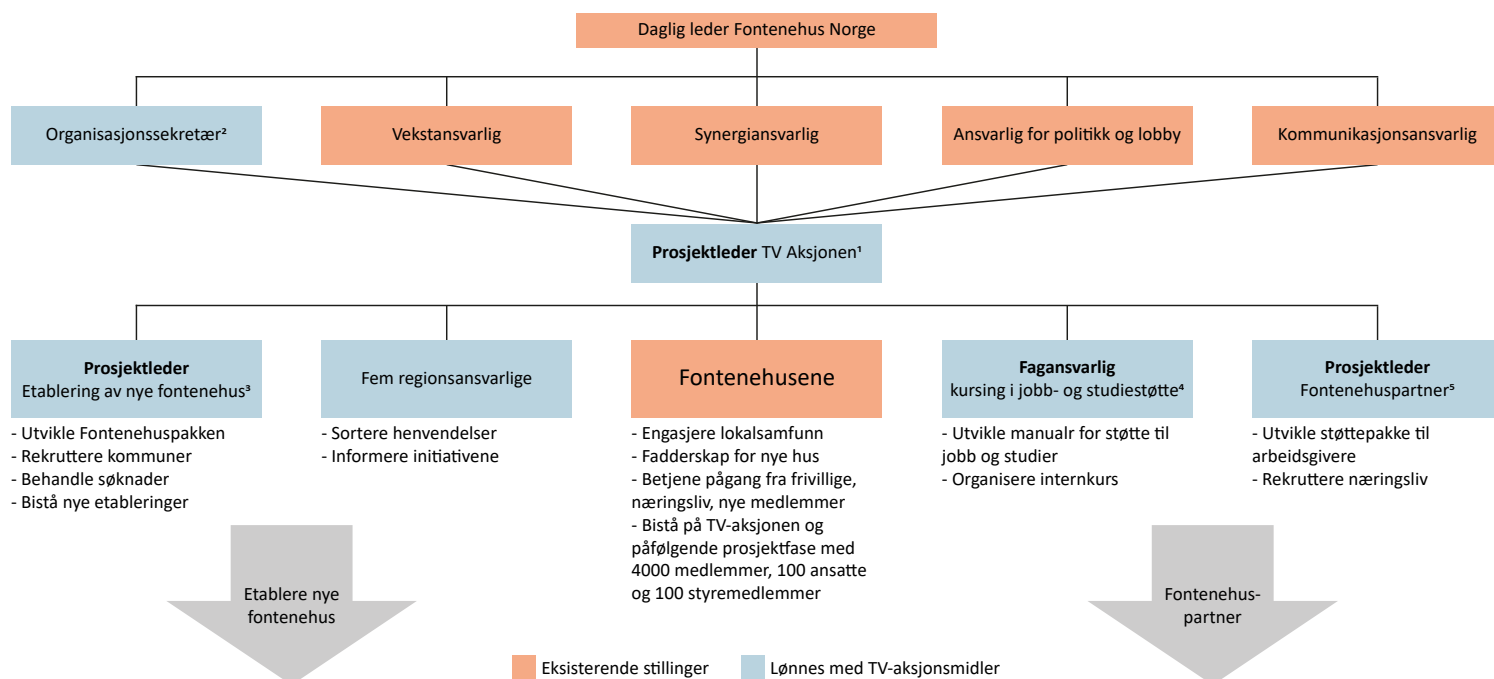

SLIK REALISERER VI SAMFUNNSLØFT FOR PSYKISK HELSE

Hovedprosjektet (A) er å gjøre fontenehus til et landsdekkende tilbud. Underprosjektene (B, C, og D) støtter opp under hovedprosjektet.

Tilskuddskategori	Andel av midlene	Tilskuddsberettigede	Minstevilkår
A) Etablering av nye fontenehus	60%	Kommuner uten fontenehus.	Kommunalt vedtak om etablering og drift av fontenehus.
B) Fontenehuspartner – Skape flere jobbmuligheter	30%	Ethvert fontenehus etter søknad.	Medlemskap i Fontenehus Norge.
C) Styrke Fontenehus Norge	5%	Fontenehus Norge	Øremerket til administrasjon av prosjekt A, B og D.
D) Forskning og fagutvikling	5%	Forskningsinstitusjoner etter søknad.	Samarbeid med fontenehus.
Totalt	100%		

Fontenehus Norge stiller alle sine ressurser disponible for å oppfylle prosjektplanen de påfølgende fem år med utrulling. Ved prosjektstart utarbeides en spesifisert ansvarsmatrise for å sikre effektiv arbeidsfordeling, og sørge for at alle funksjoner blir ivaretatt. Illustrasjonen under viser organisasjonskartet til Fontenehus Norge med ressursene rundt.

Styret i Fontenehus Norge er ansvarlig for å fastsette retningslinjene for forvaltning i tråd med innsamlingsrådets prinsipper, og se til at Fontenehus Norge utfører prosjektplanen beskrevet nedenfor.

A) Etablering av nye fontenehus (60% av midlene)

Kommuner med økonomisk vedtak om etablering og drift av fontenehus, kan søke og tildeles innsamlingsmidler. Inntil to millioner i året over en treårsperiode. Fontenehus Norge velger ut de best kvalifiserte initiativene, bistår i etableringen og kvalitetssikrer oppstart. Etableringstilskudd prioriteres utfra:

- **Behov** – Med utgangspunkt i SSBs demografiske kart sørger vi for å treffe der uførhet, skolefravall og psykisk helseproblematikk rammer tyngst.

- **Befolkningsgrunnlag** – Kommuner med mer enn 15000 innbyggere prioriteres. Juridisk bindende vedtak om interkommunalt samarbeid kan også gi søknadsberettigelse.

- **Geografisk spredning** – Steder med lang avstand til nærmeste tilbud vil prioriteres.

Kartleggingen av ovennevnte forhold vil støtte seg på eksisterende og utfyllende data som innhentes høsten 2021 og utover våren 2022. I samme tidsrom vil Fontenehus Norge utføre en målrettet informasjonskampanje mot kommunene, for å bevisstgjøre dem om de menneskelige lettelsene og økonomiske besparelser som fontenehus gir.

Med TV-aksjonsmidler vil vi ansette:

- *Prosjektleder for etablering av nye fontenehus*³. Denne behandler søknader om nyetablering, før endelig beslutning godkjennes av styret i Fontenehus Norge.
- *Fem regionsansvarlige* plassert på lokale fontenehus. Hver av disse ansatt i 20% stilling, lønnet av TV-aksjonsmidler. Disse skal ta imot henvendelser fra interesserte kommuner, og rådgi initiativene til enten å søke etablering, eller å motta *Fontenehuspakken*.

Fontenehuspakken skal utarbeides og blir en informasjonspakke tilpasset kommuner med for lavt folketall til å forsvare etablering. Den vil inneholde informasjon og konkrete verktøy i form av tekst og video, som inspirerer til bedre studie- og arbeidsinkludering basert på fontenehusmodellen.

B) Fontenehuspartner – skape flere jobbmuligheter (30% av midlene)

Vi vil oppskalere dagens lokale ordninger med overgangsarbeid og etablere konseptet Fontenehuspartner. Fontenehuspartner skal styrke kunnskap om arbeidsinkludering, men først og fremst gi arbeidsmuligheter for mennesker med hull i CVen som skyldes psykiske lidelser.

Med TV-aksjonsmidler vil vi ansette:

- *Prosjektleder for kontakt og samarbeid med næringsliv*⁵. Denne skal etablere samarbeid med arbeidsgivere, og utvikle en praktisk informativ støttepakke til arbeidsgiverne. Støttepakken skal konkret bidra til økt kunnskap om arbeidsinkludering og psykisk helse og gi et løft for bedriftenes utførelse av rekruttering og HR-arbeid.
- *Prosjektleder for kursing i jobb- og studiestøtte*⁴. Denne skal utvikle manualer og tilhørende kursopplegg for å oppskalere og kvalitetssikre fontenehusenes jobb- og studiestøtte.

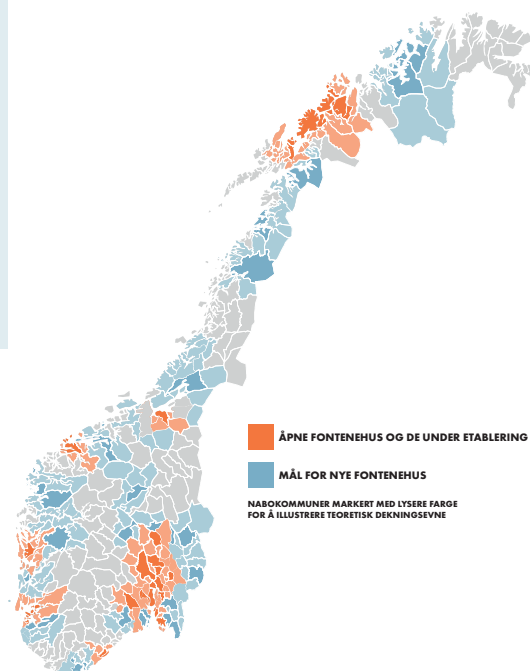
Sammen skal disse prosjektlederne lede en kampanje for å nå potensielle Fontenehuspartnere.

C) Styrke Fontenehus Norge (5% av midlene)

Fontenehus Norge bemannes opp for å koordinere og gjennomføre prosjektene. TV-aksjonssekretariatet og Fontenehus Norge jobber fra lokaler vi disponerer ved Youngstorget i Oslo. I første fase etter tilslag vil vi jobbe med å ruste husene for den økte pågangen de står overfor. Konkret vil vi samkjøre rutinene for hvordan møte de ulike publikumsgruppene: Mulige medlemmer, arbeidsgivere, studiesteder, helseforetak, media og andre.

Med TV-aksjonsmidler vil vi ansette:

- *Prosjektleder for TV-aksjonen*¹ som bindeleddet mellom TV-aksjonen og Fontenehus Norge umiddelbart etter tilsagn
- *Organisasjonssekretær*²

D) Forskning og fagutvikling (5% av midlene)

I Nasjonal Helse- og Sykehusplan (2020 - 2023) slås det fast at arbeid i for liten grad har vært benyttet som terapeutisk virkemiddel ved psykiske lidelser. Forskningen vi ønsker gjennomført, vil skje gjennom samarbeid mellom medlemmer av fontenehus og forskere ved Oslo Universitetssykehus, Universitetet i Oslo og OsloMet. På den måten sikrer vi høy metodisk kvalitet, slik at resultatene kan brukes av Nav, helseforetak og andre beslutningstakere. Vi vil:

- utvikle hensiktsmessig følgeforskning knyttet til fontenehusenes arbeid med jobb- og studiestøtte.
- utvikle kunnskap om virksomme elementer ved fontenehusmodellen, slik at vi bruker ressursene våre på best mulig måte.
- undersøke hvordan arbeidsrettet rehabilitering i regi av fontenehuset bidrar til arbeidsinkludering sammenliknet med andre rehabiliteringsmodeller.
- hente inn objektive data fra ulike registre, og på den måten si mer om samfunnsregnskapet. Spesifikt vil vi undersøke endringer i arbeidslivsdeltakelse, skolegjennomføring, ytelsesforhold, forbruk av helsetjenester og ikke minst – hvordan det går med medlemmer over tid.

Systematisk dokumentasjon og kunnskapsutvikling underveis, er også svært viktig for å sikre bærekraftig kvalitet etter en sterk vekstperiode med mange etableringer.

Fontenehusenes erfaring med samarbeid om store prosjekter

Fontenehusene har brukt koronatiden til å bli mer samkjørte enn noen gang. Vi har faste møtepunkt i digitale fora om markedsføring, IT og statistikk og daglig leder-samlinger. Vi er fra før vant med å samarbeide om oppgaver som angår hele organisasjonen. Derfor lykkes vi med landsomfattende prosjekter, ved å samkjøre ressursene i alle fontenehusene, med Fontenehus Norge som fasilitator og bindeledd.

Fontenehuset Tromsø har for eksempel hovedansvaret for medlemsdatabasen med datagrunnlaget for all statistikk, innsikt og effektmåling. Fontenehuset Rygge sitter på den viktigste kunnskapen om frafall i vide-regående skoler, samt avtaler med læresteder. Utvikling av digitale fontenehus (arbeidsflyt på husene i perioder med nedstenging), ledes an av fontenehusene Kongsberg og Asker.

Planene beskrevet i denne søknaden er utviklet av en Aksjonsgruppe. Den består av Fontenehus Norges ansatte, vår styreleder og hennes nestleder, styremedlemmer fra to fontenehus, fontenehusmedlemmer, Psykolog/forsker, PhD June Ullevoldsæter Lystad og den pensjonerte stordriftsnestoren Sten Magnus fra Umoe-konsernet.

Aksjonsgruppen har jevnlig avsjekket arbeidet med en ressursgruppe bestående av samtlige

daglige ledere. Leder av Aksjonsgruppen er Sven Mollekleiv, som har erfaring fra flere foregående TV-aksjoner. Fontenehus Norges seniorrådgiver Svein Jacobsen har også erfaring fra TV-aksjonen i 1992 da psykisk helse for alvor ble satt på dagsorden, trolig for første gang.

Samarbeidet mellom fontenehusene og Fontenehus Norge er formalisert i en avtale utarbeidet av Advokatfirmaet Selmer, som samtlige fontenehus har underskrevet. Avtalen spesifiserer økonomiplan og oppgavefordeling mellom de enkelte stiftelsene og samarbeidsorganisasjonen Fontenehus Norge.

TV-aksjonsdagen - mobilisere folkets engasjement over hele landet

Forberedelsene til selve TV-aksjonen gjøres sammen med TV-aksjonssekretariatet, med oppstart når sekretariatet ønsker. Til dette stiller vi med alle tilgjengelige ressurser, en betydelig mengde frivillige til forarbeid og gjennomføring. På landsbasis betyr det omtrent 4000 medlemmer, 100 ansatte og 100 styremedlemmer. Disse står klare og vil gå sammen med fylkesapparatet og byaksjonslederne for å vise befolkningen den unike

«Fontenehusene har vist oss politikere hvilke veier som skapes for menneskene som kommer til dere. Mennesker trenger ulike verktøy til å bidra i samfunnet. Tusen takk for at dere mobiliserer de ulike verktøyene hos enkeltmenneskene som kommer til dere.»

— Kamzy Gunaratnam,
Ordfører kandidat Arbeiderpartiet

muligheten fontenehusene gir enkeltmenneskene som har falt utenfor.

Dette er et godt utgangspunkt for rekruttering av andre frivillige som vil stå på for TV-aksjonen 2022, skape iver og engasjement i by og bygd – også der det ikke finnes et fontenehus. Nå får befolkningen selv anledning til å støtte de som vanligvis faller mellom stolene i skolesystem og arbeidsliv.

Fontenehusene står sterkt i sine lokalsamfunn. Opp mot TV-aksjonen vil de engasjere sine samarbeidspartnere i organisasjons- og næringsliv til å yte konkrete bidrag inn mot TV-aksjonen. Dette arbeidet har allerede begynt som et ledd i Aksjonsgruppens forankringsarbeid.

«Jeg ville forsvinne.» I sin mørkeste periode forsøkte 24 år gamle Marius Pettersen å ta livet sitt flere ganger i uka. Redningen ble møtet med fontenehuset. I dag er han fast ansatt som prosjektleder i Oslo kommune.

Viktige handlingspunkter fram mot TV-aksjonen

HØST 2021	• Avklaringer med sekretariatet og fordele roller • Ansette <i>Prosjektleder for TV-aksjonen</i>¹ • Erfaringsoverføring fra Plan International Norge 2021 • Spesifisere prosjektene ytterligere sammen med fontenehusene • Datafangst knyttet til demografi som grunnlag for prioritering av steder • Følge opp avtaler med samarbeidspartnere og næringsliv
VINTER 2021/2022	• Onboarding av TV-aksjonssekretariatet • Ansette <i>Organisasjonssekretær</i>² og <i>Prosjektleder for etablering av nye fontenehus</i>³ • Orienter og booke reklamebyrå • Etablere nye samarbeid med frivilligheten og næringsliv • Informasjonskampanje ut i kommunene
VÅR 2022	• Ansette <i>Prosjektleder jobb- og studiestøtte</i>⁴ og <i>Prosjektleder næringsliv</i>⁵ • Velge og lære opp fem regionsansvarlige ved fontenehus • Etablere lokale komiteer, og opplegg for lokale aktiviteter • Planlegging av kampanje sammen med TV-aksjonssekretariatet og et treklamebyrå • Produksjon av kampanjemateriell
HØST 2022	• Mobilisere hele nettverket av fontenehus og samarbeidspartnere • Bistå i vervingen av bøssebærere • Gjennomføre aktiviteter og PR-arbeid under ledelse av TV-aksjonssekretariatet • Selve dagen og TV-sendingen under ledelse av NRK og TV-aksjonssekretariatet

Vi har bare tiden og veien, vi må gjøre det som virker!

Fontenehusene har gjennom 25 år i Norge satt tusenvis av mennesker i stand til å hjelpe seg selv. Medlemmene er klare for å gi fontenehusmodellen videre. Bedrifter, politikere og fagfolk innen helse og arbeidsliv vil samarbeide stadig mer, for de ser at fontenehusmodellen virker. Vi søker TV-aksjonen fordi Norge aldri har hatt så stort behov for flere fontenehus. Nå haster det med et samfunnsløft for psykisk helse.

«På fontenehuset så de etter hva som bodde i meg, og hjalp meg å finne veien tilbake i jobb. Nå har jeg fått et rikere liv enn jeg hadde turt å drømme om. Uten fontenehuset hadde jeg aldri vært her jeg er i dag, og kunne aldri ha ledet arbeidet med å skrive denne søknaden.»

– Håvard Paulsen, kommunikasjonsrådgiver i Fontenehus Norge, tidligere fontenehusmedlem.